

ZASADY WSPÓŁPRACY Z EKSPERTAMI NARODOWEGO CENTRUM BADAŃ I ROZWOJU

§ 1.

Definicje

Określenia użyte w niniejszych zasadach oznaczają:

- 1) **Baza ekspertów NCBR** – baza ekspertów Narodowego Centrum Badań i Rozwoju prowadzona w systemie informatycznym, w którym przechowywane są dane Ekspertów powołanych do realizacji zadań w zakresie programów i przedsięwzięć realizowanych przez NCBR, w tym ujętych w Wykazie ekspertów FERS oraz w Wykazie kandydatów;
- 2) **Dyrektor NCBR** – Dyrektor NCBR, Zastępca Dyrektora NCBR, lub osoba przez niego upoważniona;
- 3) **Ekspert** - osoba posiadająca kwalifikacje i kompetencje do realizacji zadań określonych przez NCBR, z którą NCBR podpisało umowę;
- 4) **Komitet Sterujący NCBR** – Komitet Sterujący do spraw badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o NCBR;
- 5) **Komitet sterujący (Komitet)** – Zespół ekspertów powołanych przez Dyrektora Centrum na zasadach określonych w regulaminie danego Komitetu;
- 6) **KPO** – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 7) **Ocena (ocena merytoryczna)** – opinia lub ekspertyza innego typu wykonana przez Eksperta, w zależności od rodzaju pracy określonej szczegółowo w Zamówieniu;
- 8) **NCBR** – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
- 9) **ustawa o NCBR** – ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1170);
- 10) **ustawa wdrożeniowa 2014-2020** – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 818 z późn. zm.);
- 11) **ustawa wdrożeniowa 2021-2027** – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1079 z późn. zm.);
- 12) **ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** – ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198);
- 13) **Wykaz ekspertów FERS** – wykaz ekspertów, o którym mowa w art. 81 ust. 1 ustawy wdrożeniowej 2021-2027 prowadzony przez NCBR jako Instytucję Pośredniczącą dla Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS);
- 14) **Wykaz kandydatów** – wykaz kandydatów na ekspertów prowadzony zgodnie z art. 68a ust. 11 ustawy wdrożeniowej 2014-2020 przez NCBR jako Instytucję Pośredniczącą, odpowiednio, dla Osi III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju POWER oraz dla POIR;
- 15) **Zamówienie** – propozycja sporządzenia Oceny lub wykonania innego zadania na rzecz NCBR, w której określone zostaną co najmniej: rodzaj zadania, wysokość wynagrodzenia za jego wykonanie, szczególne zasady oraz termin jego wykonania, rola Eksperta w wyborze projektów do dofinansowania lub w wykonywaniu zadań związanych z realizacją zadań NCBR wynikających z zawieranych umów lub wydawanych decyzji przez NCBR, w szczególności z umowy o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowanie projektu/umowy o wykonanie i finansowanie projektu/umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, a także mogą być określone dodatkowe wymagania, które musi spełniać Ekspert podejmujący się jego realizacji;
- 16) **Zasady** – niniejsze zasady współpracy z Ekspertami NCBR;
- 17) **Zespół ekspertów (Zespół)** - Zespół ds. oceny merytorycznej do przeprowadzenia Oceny.

§ 2.

Zakres stosowania

1. Zasady mają zastosowanie do Ekspertów oraz Zespołów ekspertów, o których mowa w art. 17 pkt 8 i art. 38 ust. 1 ustawy o NCBR, Ekspertów realizujących zadania w ramach KPO, w tym Oceny w zakresie objęcia przedsięwzięcia wsparciem na podstawie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, art. 68a ust. 1 ustawy

wdrożeniowej 2014-2020 oraz art. 80 ust. 1 ustawy wdrożeniowej 2021-2027 oraz Ekspertów będących członkami zespołów przeprowadzających kontrolę w siedzibie wykonawcy projektu zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy o NCBR oraz art. 22 ust. 1 i ust. 2 ustawy wdrożeniowej 2014-2020 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej 2021-2027.

2. Zasady nie mają zastosowania do przedstawicieli lub zespołów przedstawicieli ministra o których mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1495 z późn. zm.) oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 18 poz. 91) w zw. z § 16 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa, przy czym do członków zespołów nadzorujących, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt 3 w rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz przedstawicieli lub zespołów przedstawicieli ministra o których mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa, odpowiednie zastosowanie znajdują § 5 i § 6 Zasad. Zasady znajdują zastosowanie w odniesieniu do Ekspertów niebędących członkami zespołów nadzorujących, a wspierających te zespoły.
3. W przypadku niezgodności postanowień Zasad z postanowieniami poszczególnych regulaminów pracy zespołu ds. oceny merytorycznej lub regulaminów pracy komisji oceny projektu, ustalonych przed dniem wejścia w życie Zasad, w zakresie, w jakim są one niezgodne z danym regulaminem, stosuje się postanowienia tego regulaminu.

§ 3.

Rodzaj zadań wykonywanych przez Ekspertów

1. Ekspert sporządza Oceny lub wykonuje inne zadania na rzecz NCBR, a w szczególności:
 - 1) sporządza oceny wniosków i ofert składanych w konkursach, w tym oceny indywidualne i oceny panelowe;
 - 2) sporządza oceny związane z rozpatrywaniem protestów od oceny projektu/oferty;
 - 3) sporządza oceny lub inne opinie związane z realizacją zadań NCBR wynikających z zawieranych przez NCBR umów lub wydawanych przez NCBR decyzji, w szczególności z umów o dofinansowanie/decyzji o dofinansowanie projektów/o wykonanie i finansowanie projektu/o objęciu przedsięwzięcia wsparciem;
 - 4) sporządza oceny realizacji projektów na potrzeby zespołu nadzorującego lub zespołów przedstawicieli ministra, o którym mowa w § 2 ust. 2 Zasad;
 - 5) sporządza oceny lub inne opinie/ekspertyzy, m.in. prawne, finansowe, gospodarcze;
 - 6) przygotowuje indywidualne opinie/ekspertyzy/opracowania na etapie definiowania (przygotowania) Programu/Przedsięwzięcia/Wspólnego Przedsięwzięcia lub Programu strategicznego lub wprowadzania zmian/aktualizacji do Programu/Przedsięwzięcia/Wspólnego Przedsięwzięcia lub Programu strategicznego;
 - 7) przygotowuje projekt Programu/Przedsięwzięcia/Wspólnego Przedsięwzięcia lub propozycję zagadnień Programu strategicznego w ramach prac danego zespołu.
2. Ekspert będący członkiem Zespołu ekspertów/Komitetu sterującego wykonuje zadania związane z uczestnictwem w pracach Zespołu ekspertów/Komitetu sterującego zgodnie z regulaminem pracy tego Zespołu/Komitetu sterującego.

§ 4.

Zasady wyboru Ekspertów

1. Dyrektor NCBR wyznacza Ekspertów lub powołuje Zespoły ekspertów¹, na podstawie propozycji kandydatów zgłoszonych przez komórkę właściwą do spraw współpracy z ekspertami spośród Ekspertów znajdujących się w Bazie ekspertów NCBR lub propozycji własnych lub innych zgłoszonych propozycji, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej.
2. Zasad wyboru Ekspertów nie stosuje się do Ekspertów lub Zespołów ekspertów, o których mowa w art. 17 pkt 8 ustawy o NCBR wyznaczanych przez Komitet Sterujący NCBR do oceny wniosków złożonych w konkursach na

¹ W przypadku wyznaczania Ekspertów, o których mowa w art. 68a ustawy wdrożeniowej 2014-2020 oraz art. 81 ustawy wdrożeniowej 2021-2027 Eksperti są wyznaczani spośród kandydatów na ekspertów/ekspertów wpisanych do wykazu kandydatów na ekspertów/wykazu ekspertów, o którym mowa w art. 68a ust. 11 ustawy wdrożeniowej 2014-2020 oraz art. 81 ust. 1 ustawy wdrożeniowej 2021-2027.

wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa z propozycji własnych.

3. Wybór Ekspertów do realizacji zadań wskazanych przez komórkę właściwą do spraw współpracy z ekspertami, o której mowa w ust. 1 odbywa się według następujących zasad:
 - 1) Eksperci lub Zespoły ekspertów o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy o NCBR oraz Ekspertów realizujących zadania w ramach KPO, w tym Oceny w zakresie objęcia przedsięwzięcia wsparciem na podstawie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wybierani są z Bazy ekspertów NCBR, Eksperci o których mowa w art. 68a ust. 1 ustawy wdrożeniowej 2014-2020 wybierani są z prowadzonego przez NCBR Wykazu kandydatów, natomiast Eksperci o których mowa w art. 83 ust. 1 ustawy wdrożeniowej 2021-2027 z prowadzonego Wykazu ekspertów FERS;
 - 2) przy wyborze Ekspertów bierze się pod uwagę wiedzę, umiejętności, doświadczenie lub wymagane uprawnienia w dziedzinie objętej programem stosownie do roli Eksperta określonej w Zamówieniu;
 - 3) Zamówienie może zostać zrealizowane przez osobę, która zadeklaruje gotowość wykonania pracy w określonym terminie oraz złoży stosowne oświadczenie o bezstronności i poufności zgodne ze wzorem dostarczonym przez NCBR;
 - 4) podczas procedury wyboru, Ekspert nie może być dyskryminowany z jakiegokolwiek przyczyny, w szczególności z uwagi na miejsce zamieszkania, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną.
4. Ekspert, który brał udział w wyborze projektu, nie może wykonywać zadań związanych z realizacją praw i obowiązków NCBR wynikających z umowy o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowanie w odniesieniu do tego projektu.²
5. Dyrektor NCBR może delegować swoje uprawnienia, o których mowa w ust. 1, na pracownika NCBR.

§ 5.

Umowa z Ekspertem

1. Ekspert wykonuje zadania na podstawie zawartej z NCBR umowy, zgodnej ze:
 - 1) wzorem umowy stanowiącej Załącznik nr 1 do Zasad – w przypadku, gdy Ekspert realizuje Zamówienia;
 - 2) wzorem umowy stanowiącej Załącznik nr 2 do Zasad – w przypadku, gdy Ekspert jest członkiem Zespołu ekspertów lub Komitetu sterującego;
 - 3) wzorem umowy określonej odrębnymi przepisami, o ile taki wzór został określony.
2. Każdorazowo wraz z umową komórka organizacyjna NCBR odpowiedzialna za zawarcie umowy przekazuje aktualne wzory załączników do umów takich jak formularz danych Eksperta, wzór rachunku, oświadczenie dla potrzeb ubezpieczeń społecznych, które zamieszczone i aktualizowane są w intranecie.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach lub związanych z realizacją konkursów, w szczególności o charakterze międzynarodowym, Dyrektor może powołać Zespół ekspertów, którego zasady współpracy i wynagradzanie określi w drodze odrębnego zarządzenia, przy czym wynagrodzenie członków Zespołu nie może przekraczać limitów określonych w Załączniku nr 3 do Zasad dla ocen merytorycznych innego typu.
4. Komórka właściwa do spraw współpracy z ekspertami prowadzi rejestr umów zawieranych z Ekspertami, o których mowa w ust. 1 pkt 1 powyżej.

§ 6.

Wynagradzanie Ekspertów

1. Kwoty wynagrodzeń Ekspertów określa Załącznik nr 3 do Zasad.
2. Za zgodą Eksperta, Ekspert może wykonywać zadania nieodpłatnie, o ile nie sprzeciwia się temu charakter łączącego go z NCBR stosunku prawnego³. W przypadku zaistnienia wątpliwości możliwość nieodpłatnego wykonywania zadań przez Eksperta wymaga uprzedniej konsultacji z komórką właściwą do spraw prawnych.
3. Ekspertom będącym nierezydentami podatkowymi w Polsce, członkami Zespołów ekspertów lub Komitetów sterujących, a także Ekspertom zaangażowanym w prace zespołów kontrolujących, przysługuje zwrot kosztów przejazdów i noclegów na zasadach określonych w wewnętrznej procedurze NCBR pn. „Organizacja krajowych podróży służbowych pracowników NCBR oraz ekspertów NCBR”.

Załączniki do Zasad:

- 1) Załącznik nr 1. Wzór umowy ramowej o współpracy z Ekspertem;
- 2) Załącznik nr 2. Wzór umowy z Ekspertem będącym członkiem Zespołu ekspertów lub Komitetu sterującego;
- 3) Załącznik nr 3. Kwoty wynagrodzeń Ekspertów.

² Dotyczy Ekspertów, o których mowa w art. 68a ustawy wdrożeniowej 2014-2020.

³ Nie każda umowa może być umową nieodpłatną, np. umowa o dzieło.